

тов намира общ език с черногорски и сръбски омладинци и войводи и се договаря с известния черногорски сердар Перо Матанович при избухването на въстанията те двамата да ги подкрепят със свои чети, съответно в България и Босна и Херцеговина. Веднага осведомява за това Левски, спазвайки вече установения ред в БРЦК, за който ръководителят на вътрешните комитети настоява пред него и другите войводи - да не предприемат нищо без знанието и съгласието на вътрешните дейци. Писмото на Хитов е от юни 1871 г., отправено до Левски по доверен пратеник, който трябвало да доразясни съдържанието му, написано немного конкретно - по конспиративни съображения, обаче достигнало до Левски чак през септември, когато той се завърнал в Ловеч след голямата си половингодишна обиколка из България, когато посещава и Цариград с несбъднали се надежди да получи материална подкрепа за народното дело от тамошните богати българи.

Понеже по време на продължителната си обиколка в България от април до края на септември 1871 г. не бил още запознат с преговорите на БРЦК с Омладината, както и с международните обстоятелства в Европа и на Балканите, ръководителят на вътрешните комитети отговаря на Хитов на 29.IX.1871 г. с обичайната си реакция - да не се предприема нищо без негово съгласие, каквото всъщност войводата иска с писмото си от юни. Без да се противопоставя на възможно сътрудничество със сърби и черногорци (по неговите думи до Каравелов от януари с.г. с предложение да проучи техните намерения и дали искрено желаят взаимопомощ с българските революционери при подготвяното въстание).³⁷ Но не смята за подходящо и полезно за работата войводата да се договаря с някого вън от комитетската организация.³⁸

От отговора на Левски се вижда също, че до 29.IX.1871 г. редица неща, които Хитов немного ясно съобщавал или само загатвал, допринесли за това му мнение и че Левски не получил реално впечатление за ситуацията и за предложението на Хитов. Освен това по неясни причини до Левски не достигнал текстът на споразумението между П.Хитов и П.Матанович, приложен от Хитов към писмото му, и така за него останали неизвестни конкретните съображения и договореност между двамата войводи за съвместни революционни действия, което задълбочило неяснотите и предопределило становището на ръководителя на вътрешните комитети. Недоразумението около този случай се разсейва наскоро, когато Левски научава от Каравелов, Д.Ценович, А.Кънчев и от писменото предложение за съвместни революционни действия, които му изпращат, както пише "черногорските юнаци", а всъщност омладински дейци, за благоприятните условия за въстание и в Босна и Херцеговина, и в България и за известни надежди Сръбското и Черногорското княжество поне да предоставят оръжие, за което Омладината прави настоятелни постъпки пред правителствата и монарсите им.³⁹

Колко сериозно приема Левски последните известия показва фактът, че въз основа на тях през януари 1872 г. дава спешно нареждане до вътрешните комитети да започнат веднага усилена подготовка за скорошно въстание, защото "време за неизпущане е", че братята сърби и черногорци се готвят за бой, а българите трябва